

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000

WOPN.6401.4.3.2025.EBU.1

Szanowni Państwo,

Informuję, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie postanowił, że w 2025 r. nie będzie prowadzony zbiór ślimaka winniczka *Helix pomatia* na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

W latach 2014, 2016 oraz 2019 na terenie województwa warmińsko – mazurskiego przeprowadzono monitoring występowania ślimaka winniczka, w którym określono maksymalny poziom pozyskania oraz wskazano propozycje działań ochronnych. Propozycje te zaopiniowała Regionalna Rada Ochrony Przyrody w Olsztynie.

Ze względu na zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej fauny oraz ochronę lokalnej populacji ślimaka winniczka wprowadzono limit pozyskania tego gatunku oraz określono przerwy w pozyskaniu. W ostatnich latach obserwujemy spadek pozyskanego tonażu tego mięczaka. W latach 2018-2023 pozyskano od 39 ton do 111,5 ton winniczków, podczas gdy w latach 2012-2013 zbiory wynosiły około 240 ton, a nawet 410 ton w 2011 r.

Wyniki porównawczych badań rozmieszczenia, liczebności, struktury wielkościowej i wiekowej populacji winniczka w województwie warmińsko-mazurskim, prowadzonych w latach 2014, 2016 i 2019, wykazały zmniejszenie się liczby stanowisk występowania i zagęszczenia osobników ślimaka winniczka. Stwierdzono jego zanik na kolejnych stanowiskach badawczych. Zmniejszyło się także średnie zagęszczenie na stanowiskach. Utrwaloną cechą populacji jest bardzo mały udział osobników dużych, czyli o średnicy muszli powyżej 37 mm. Wyniki monitoringów jednoznacznie wskazały na osłabienie populacji ślimaka winniczka w województwie warmińsko-mazurskim i konieczność jej ochrony.

W 2025 r. przeprowadzimy kolejne badania rozmieszczenia, liczebności, struktury wielkościowej i wiekowej populacji winniczka w województwie warmińsko-mazurskim. Wyniki tych badań pozwolą realnie ocenić stan populacji tego gatunku, z uwzględnieniem dwuletniej przerwy, gdy pozyskanie mięczaków było wstrzymane oraz możliwość dopuszczenia zbioru w najbliższych latach.

Pragnę przywołać przepisy, zgodnie z którymi ślimak winniczek podlega częściowej ochronie gatunkowej na podstawie § 1 pkt 1 lit. b oraz § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380).

Dodatkowo, na podstawie § 1 ust. 1 lit. c oraz § 4 rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt ślimak winniczek wpisany jest na listę gatunków objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane.

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo
ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn, tel. 89 537-21-00, fax: 89 527-04-23, sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl, gov.pl/web/rdos-olsztyn

W przypadku ślimaka winniczka dozwolony jest ręczny zbiór osobników o średnicy muszli nie mniejszej niż 30 mm w okresie od dnia 20 kwietnia do dnia 31 maja

Zezwolenia na pozyskanie gatunków objętych ochroną częściową na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.) wydaje właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. W związku z zaplanowanym wstrzymaniem pozyskania ślimaka winniczka oraz wykonaniem monitoringu, zezwozenia takie nie będą wydawane w tym roku.

W przypadku powzięcia informacji o nielegalnym prowadzeniu zbioru i punktu skupu ślimaka winniczka na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, należy takie przypadki zgłaszać bezpośrednio do właściwych miejscowo organów ścigania (policja, prokuratura). Bowiern zgodnie z art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do gatunków objętych ochroną, podlega karze aresztu lub grzywny. Orzekanie następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Jednocześnie, w celu dotarcia ww. informacji do jak najszerszego grona odbiorców, zwracam się z prośbą o zamieszczenie komunikatu o wstrzymaniu pozyskania ślimaka winniczka na państwa narzędziach komunikacji (np. strona internetowa, tablica ogłoszeń, przekazanie informacji jednostkom podrzędnym).

Komunikat w powyższej sprawie znajduje się również na naszej stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/rdos-olsztyn/przypominamy--w-2025-r-pozyskanie-slimaka-winniczka-na-warmii-i-mazurach-jest-wstrzymane>

z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
Aleksandra Krzysztoń-Rzodkiewicz
Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
Regionalny Konserwator Przyrody
w Olsztynie
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Jednostki samorządu terytorialnego na poziomie gminy i powiatu – wszystkie
2. Powiatowe Inspekcje Weterynarii – wszystkie
3. Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Olsztynie
4. Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie
5. Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie